

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 7C/145/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413206134
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2014:5413206134.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting s.r.o., so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, 130 00, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., o sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporkyni: G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. W., B. XXXX/XX, o zaplatenie zmenkovej sumy 379,51 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Odporkyni sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 28.03.2013 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (v ďalšom texte len ako "nariadenie"). Uvedeným návrhom sa navrhovateľ domáha priznania zmenkovej sumy vo výške 379,51 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy 716,71 eur od 31.01.2010 do 02.11.2010, čo predstavuje 494,54 eur a zo sumy 379,51 eur od 03.11.2010 do zaplatenia, 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy 716,71 eur od 06.05.2010 do 02.11.2010, čo predstavuje 21,38 eur a zo sumy 379,51 eur od 03.11.2010 do zaplatenia, ako aj zmenkovej odmeny vo výške 2,39 eur a náhrady trov konania.

K návrhu pripojil zmenku, ktorej vystaviteľkou je odporkyňa s tým, že ako miesto vystavenia zmenky je uvedený Ružomberok, dátum vystavenia zmenky je uvedený 4. septembra 2009 a v časti "zmenková suma" je uvedené 716,71 eur a v časti "zmenkový úrok 0,25% denne od" je vyplnený dátum 31. januára 2010. Ďalej je na zmenke uvedené: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, vložka číslo:23636/B. Taktiež je na zmenke uvedené, že ide o zmenku "bez protestu", " na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Napokon je prednej strane zmenky uvedené: číslo zmluvy 500100066. Na rube zmenky sa nachádza text: Namiesto nás na rad CD Consulting, s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705 a pod týmto textom je text: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Jaroslav Fuchs, konateľ a podpis.

Ako už bolo uvedené, z obsahu predloženej zmenky vyplýva, že predchádzajúcim majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o..

Po podaní akéhokoľvek návrhu na súd patrí medzi prvotné administratívne úkony lustrácia účastníkov konania v elektronickom registri. Výstup z tejto lustrácie sa žurnalizuje do spisu alebo sa vyznačí na prvej strane návrhu. V tomto prípade bolo na návrhu vyznačené, že konaniu predchádza o.i. aj konanie

č.k. 4Er/902/2010. Z tejto lustrácie získal súd vedomosť, že na tunajšom súde odporkyňa vystupovala ako povinná v exekučnom konaní č. 7Er/296/2011, pričom ako oprávnená v tomto konaní vystupovala spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o.. Za takýchto okolností bolo na mieste, aby si súd uvedený exekučný spis pripojil, bez toho, aby to ktokoľvek navrhol, resp. žiadal, pretože tak urobil za účelom skúmania podmienok konania, najmä pre účel zistenia, či tu neexistuje prekážka rozhodnutej veci (ktorú by predstavoval exekučný titul v danom exekučnom konaní).

Po pripojení tohto spisu, súd z jeho obsahu zistil, že zmenka bola vystavená v súvislosti so zmluvou o úvere č. 500100071 uzavretou medzi odporkyňou a spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. dňa 04.09.2009. Na základe uvedeného súd tlačivom B podľa čl. 4 bod 4 nariadenia navrhovateľa, prostredníctvom jeho zástupcu, vyzval na doplnenie návrhu, a to, aby oznámil, či mu bola zmenkovým veriteľom postúpená aj pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere č. 500100071 uzavretej medzi zmenkovým veriteľom a odporkyňou a tiež, aby uviedol výšku nesplateného úveru (z vyššie uvedenej zmluvy o úvere) v čase vyplnenia zmenky.

Aj keď to navrhovateľ v citovanom vyjadrení konkrétnym spôsobom neuviedol, z obsahu vyjadrenia možno dedukovať, že:

- spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. na navrhovateľa previedla len zmenku a nie aj pohľadávku z úverovej zmluvy, na ktorej zabezpečenie bola zmenka vystavená,
- výška nesplatennej časti úveru v čase vyplnenia zmenky nie je známa.

Následne súd tlačivo na uplatnenie pohľadávky spolu s prílohami a tlačivom na odpoveď (tlačivo C) doručil odporkyňi, ktorá ho prevzala dňa 03.01.2014.

Dňa 20.01.2014 odporkyňa súdu, prostredníctvom zvoleného zástupcu, doručila podanie označené "Návrh na uplatnenie pohľadávky - odpoveď", v ktorom uviedla, že dňa 04.09.2009 uzatvorila so spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava zmluvu o úvere č.500100066, na základe ktorej jej táto spoločnosť poskytla úver vo výške 300,-eur a zaviazala sa tento úver vrátiť v 10 mesačných splátkach, počnúc dňom 17.09.2009. V zmysle všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa uvádza, že ak sa stane splatný celý úver naraz (čo je aj jej prípad), je povinná uhradiť úrok z omeškania vo výške určenej v § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. S poukazom na citované ustanovenie Občianskeho zákonníka bola povinná platiť úroky z omeškania podľa predpisov Občianskeho práva. Úrok z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v platnom znení, § 3, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Teda úrok, predstavoval spolu 10,50% ročne, čo predstavuje za dobu od 18.09.2009 do 01.11.2010 celkom 12,40%, čo je 37,20 Eur, a tieto dňa 29.10.2010 teda spolu s istinou v celkovej výške 337,20 eur poukázala na účet spoločnosti. Tým pokladala vzťahy z predmetného úveru za vyporiadané a celú vec za skončenú. O tejto skutočnosti predkladá súdu dôkaz-písomné podanie v dvoch vyhotoveniach zo dňa 25.10.2010, ktoré bolo zaslané spoločnosti, ktorá jej úver poskytla. Dôrazne preto popiera, že by sa dňa 04.09.2009 bola okrem zmluvy o úvere podpísala spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. nejakú zmenku na sumu 716,71 Eur, a tvrdí, že ide nielen o nezmysel a klamstvo, ale i jej podpis na údajnej zmenke je sfaľovaný. Ako dôkaz ďalej uvádza tú skutočnosť, že v mesiaci november 2010 ju kontaktovala spoločnosť RVD a.s., Bratislava, ktorá jej oznámila, že za účelom uspokojenia pohľadávky z úveru sú splnomocnený vykonávať všetky potrebné úkony z úveru poskytnutej jej spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. Teda po tom, čo si svoj záväzok vyrovnala. Dňa 23.11.2010 im prostredníctvom svojho právneho zástupcu doporučeným podaním oznámila, že poštovým podacím lístkom pod č.7775 z 29.10.2010 si svoj záväzok voči poskytovateľovi úveru vyrovnala. I o tom prikladá v prílohe ako dôkaz predmetné podanie. V ďalšom potom samotná spoločnosť, ktorá jej poskytla úver, údajne ako oprávnený (nevie kedy bolo nejaké rozhodnutie o jej povinnosti uhradiť poskytovateľovi úveru sumu 716,71 Eur s príslušenstvom právoplatné a vykonateľné), sa obrátila o vymoženie, podľa mňa neexistujúcej pohľadávky na súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Exekútorický úrad JUDr. Krutého potom podal na Okresný súd v Dolnom Kubíne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie voči nej, ako povinnej (pod č. EX 15147/10), a to dňa 09.12.2010, a okresný súd v časti pre vymoženie sumy presahujúcej 300,-eur, atď., a trov exekúcie údajného oprávneného v časti presahujúcej sumu 16,50 eura, zamietol, a to uznesením č.k. 4Er/902/2010 z 25.01.2011. Okresný súd v Dolnom Kubíne tak urobil zrejme z toho dôvodu, že mal preukázané, že si svoju povinnosť voči spoločnosti, ktorá jej úver poskytla v plnom rozsahu splnila. Tak ako uvádza vyššie bolo tomu tak ešte dňa 29.10.2010. K predmetnému uzneseniu súdu opäť cestou

svojho právneho zástupcu zaslala dňa 04.02.2011 vyjadrenie, a to k časti výroku súdu v ktorom sa uvádza, že súd rozhodne o zastavení exekúcie v časti presahujúcej 300,-Eur. a o žiadosti exekútora o vydanie poverenia v tejto časti po právoplatnosti uznesenia, a rozhodne aj o žiadosti exekútora o vydanie poverenia aj v nezamietnutej časti. Týmto podaním, ktoré taktiež ako dôkaz predkladá súdu, chcela preukázať, že si svoju povinnosť splnila, a na základe čoho predpokladala o zastavení exekúcie v celom rozsahu, keďže súdu predložila dôkaz o splnení si svojej povinnosti, tak ako už uvádzam vyššie. Za takmer tri roky však neobdržala žiadne podanie, a tak predpokladala, keďže preukázala splnenie si svojej povinnosti voči poskytovateľovi úveru, že celá vec je skončená. Podľa jej názoru postup navrhovateľa a ním uplatnená pohľadávka je v celom rozsahu nedôvodná, nepravdivá, účelová, nejasná, nezrozumiteľná a nezákonná. Jej prípadnému vyhoveniu bráni i prekážka, že vo veci už bolo rozhodnuté. Preto v celom rozsahu pohľadávku odmieta a neakceptuje, a ako takú navrhuje, aby ju súd v celom rozsahu bez nariadenia pojednávania zamietol.

Podľa čl. 7 bod 1 písm. c/ nariadenia súd dňa 28.01.2014 predvolal strany na pojednávanie, ktorého termín určil na deň 26.02.2014 o 10,00 hod., a to z dôvodu, že to považoval za potrebné s ohľadom na obsah podania odporkyne. Toto pojednávanie bolo odročené bez jeho otvorenia z dôvodu, že bolo rozhodnuté o neprípustnosti zastúpenia odporkyne zvoleným zástupcom (JUDr. Ján Chovančák). Voči tomuto rozhodnutiu odporkyňa podala odvolanie, o ktorom odvolací súd rozhodol tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Na uvedenom pojednávaní, ktorého sa, okrem zástupcu odporkyne, zúčastnil aj právny zástupca navrhovateľa, súd oznámil, že v tomto konaní bude vykonané dokazovanie listinami založenými v spise tunajšieho súdu č.k. 4Er/902/2010 od čl. 1 po čl. 51, ktorý je pripojený k spisu 7C/145/2013, a to aj keď to nenavrhol žiaden z účastníkov konania, a to postupom podľa § 120 ods. 1 OSP.

Vyššie uvedené uznesenie, ktoré bolo predmetom odvolacieho konania nadobudlo právoplatnosť dňa 08.09.2014 a vo veci bol určený nový termín pojednávania na 13.10.2014.

Toto pojednávanie súd vykonal v neprítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu navrhovateľa. Právny zástupca navrhovateľa svoju neúčasť ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal a poukázal na to, že postup súdu, ktorým vytyčil ústne pojednávanie je nesprávny z dôvodov, ktoré súčasne špecifikoval (podanie na čl. 175 spisu).

Odporkyňa predvolanie na pojednávanie prevzala dňa 26.09.2014, keď zásielka s predvolaním bola doručená osobe, ktorú odporkyňa splnomocnila na preberanie zásielok (čl. 73 a 173 spisu) a ide o matku odporkyne. Dňa 09.10.2014 bola súdu doručená žiadosť o odročenie pojednávania, ktorú podala matka odporkyne. O odročenie pojednávania žiadala z dôvodu, že odporkyňa pracuje v zahraničí, na Slovensko sa vracia 2 až 3 krát do roka a do konania si chce zvoliť advokáta.

Súd tejto žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovел, keďže nebola podaná účastníkom konania, ktorému jedine toto právo patrí. Toto právo môže realizovať aj osoba splnomocnená účastníkom konania na jeho zastupovanie v konaní. V tomto prípade však odporkyňa matku splnomocnila len na preberanie poštových zásielok a nie aj na zastupovanie v súdnom konaní, ktoré by však vzhľadom na to, že ak matka odporkyne nemá vysokoškolské právnické vzdelanie, aj tak nebolo prípustné s poukazom na ust. § 27 os. 3 OSP. Aj v prípade, že by žiadosť o odročenie pojednávania bola podaná k tomu oprávnenou osobou, súd by tejto žiadosti nevyhovел z dôvodu, že pokiaľ si odporkyňa mienila zvoliť na zastupovanie v konaní advokáta, mala na to dostatok času, keď uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené prvostupňového rozhodnutie o neprípustnosti jej zastúpenia Y. Y. S. jej bolo doručené dňa 08.09.2014, teda viac ako mesiac pred termínom pojednávania.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie kópiou zmenky na čl. 4 spisu, výpisom z obchodného registra ČR z čl. 5 spisu, úradným záznamom na čl. 8 spisu, tlačivom B z čl. 46-47 spisu, odpoveďou na žiadosť súdu z čl. 48, tlačivom C z čl. 49-50 spisu, odpoveďou odporkyne z čl. 52-54, tlačivom C z čl. 56-58 spisu a jeho príloh z čl. 59 až 68 spisu, ako aj listinami z pripojeného exekučného spisu tunajšieho súdu č.k. 4Er/209/2010, a to žiadosťou o udelenie poverenia z čl. 1 spisu, zápisnicou o spísaní návrhu na vykonanie exekúcie z čl.2 spisu, zmluvou o úvere z čl. 4, rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu z čl. 5 - 6 spisu, výpisom z obchodného registra z čl. 7 spisu, kópiou zmenky z čl. 21 spisu, uznesením z čl. 25 spisu o čiastočnom zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, poverením z čl. 35 spisu, uznesením o čiastočnom zastavení exekúcie z čl. 36 spisu a vyjadrením súdneho exekútora z čl. 46 spisu.

Na základe vykonaného dokazovania súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, a to z nasledovných dôvodov.

Zo spisu tunajšieho súdu č.k. 4Er/902/2010 vyplýva, že zmenka, ktorá je pripojená k návrhu navrhovateľa je totožná so zmenkou, ktorá sa nachádza na č.l. 21 spisu č.k. 4Er/902/2010 (s výnimkou chýbajúceho rubopisu). V exekučnom spise na č.l. 4 (aj na č.l. 22) je Zmluva o úvere uzavretá dňa 04.09.2009 medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. a odporkyňou a táto zmluva má číslo 500100066, teda číslo, ktoré je uvedené na zmenke.

Na rube zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytnutia úveru a konkrétne článok 14 týchto podmienok s predtextom "Dohoda o vyplnení zmenky" obsahuje nasledovný text: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najneskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časť splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

Z pripojeného exekučného spisu ďalej vyplýva, že exekučným titulom v danej veci bol Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, sp. zn. SR 05997/10 zo dňa 16.07.2010, ktorým bola odporkyňi uložená povinnosť zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSŤ, s.r.o. sumu 716,71 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 716,71 eur od 31.01.2010 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo sumy 716,71 eur od 06.05.2010 do zaplataenia, ako aj nahradíť trovy rozhodcovského konania vo výške 247,96 eur. Z výroku a odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodcovský súd priznal peňažné nároky vychádzajúc zo záveru, že v danom prípade ide o zmenkovo právny vzťah a nie o vzťah spotrebiteľský.

Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku bola uznesením tunajšieho súdu č.k. 4Er/902/2010-26 zo dňa 25.01.2011 v časti zamietnutá, a to pre vymoženie sumy presahujúcej 300,- eur, zmenkového úroku vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy 716,71 eur od 31.01.2010 do zaplataenia, zákonného úroku vo výške 6% ročne zo sumy 716,71 eur od 06.05.2010 do zaplataenia, trov rozhodcovského konania vo výške 247,96 eur a trov exekúcie v časti presahujúcich sumu 16,50 eur. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že dôvodom čiastočného zamietnutia žiadosti bola skutočnosť, že súd zistil rozpor exekučného titulu so zákonom. Konštatoval, že v danom prípade bola medzi oprávneným a povinnou uzavretá zmluva o úvere, ktorá neobsahovala údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, takže v zmysle § 4 ods. 2 písm. j/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch išlo o úver bezúročný a bez poplatkov. Za daného stavu vecí má oprávnený právo len na vrátenie sumy poskytnutých úverových prostriedkov vo výške 300,- eur.

Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.02.2011. Dňa 07.02.2011 povinná oznámila, že oprávnenému dňa 29.10.2010 poukázala sumu 337,20 eur pozostávajúcu z istiny úveru 300,- eur a úrokov z omeškania vo výške podľa občianskoprávných predpisov za obdobie od 18.09.2009 do 01.11.2010 (podanie sa nachádza aj na č.l. 65 spisu 7C/145/2013). K podaniu je pripojená kópia ústrižka poštového poukazu o poukázaní sumy 337,20 eur spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. dňa 29.10.2010. Dňa 23.02.2011 tunajší súd vydal poverenie na vymoženie sumy 300,- eur a v časti, v ktorej bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá bolo rozhodnuté o zastavení exekúcie (uznesením č.k. 4Er/902/2010-36 zo dňa 28.02.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.03.2011). Listom zo dňa 10.08.2011 súdny exekútor vykonávajúci danú exekúciu oznámil, že povinná uhradila sumu 337,20 eur s tým, že dlžná suma je 356,33 eur. Dňa 20.07.2012 súdny exekútor vrátil poverenie na vykonanie exekúcie s odôvodnením, že pohľadávka oprávneného príslušenstvom bola uhradená pred vydaním poverenia.

Z doteraz uvedeného je zrejmé, že zmenka vystavená odporkyňou mala povahu zabezpečovacej zmenky, ktorú skutočnosť preukazuje aj údaj na zmenke, ktorým je uvedenie čísla zmluvy (teda ide o odkaz na hlavný vzťah).

Predmetná zmluva je prítom nepochybne spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ju uzaviera a plní v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (viď výpis z obchodného registra na č.l. 9 exekučného spisu 5Er/36/2011, z ktorého vyplýva, že do predmetu činnosti danej spoločnosti patrí poskytovanie úverov) a odporkyňa ju neuzaviera a neplní v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, keďže v zmluve je označená údajmi občana a nie podnikateľa (obchodné meno, miesto podnikania, IČO). Na túto spotrebiteľskú zmluvu dopadá aj režim zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Snahou spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. bolo tento režim vylúčiť tým, že v zmluve bolo vyznačené, že úver sa poskytuje na výkon povolania, keď podľa ust. § 3 ods. 2 spomínaného zákona je spotrebiteľom len fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Len na základe tohto vyznačenia však nemožno urobiť spoľahlivý záver o účele poskytnutého úveru. Skutočnosť, že ide o úver poskytnutý na výkon povolania by súd považoval za preukázanú, ak by bolo súčasne preukázané, že odporkyňa v danom čase aj vykonávala nejaké povolanie a aké, tak, aby poskytnutie úveru na tento účel dávalo aj nejakú logiku.

Zákon č. 258/2001 Z.z. v § 4 ods. 5 zakotvuje možnosť veriteľa postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis a ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu, ktorým je podľa legislatívneho odkazu § 524 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať.

V danom prípade bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 300,- eur, ako to vyplýva zo zmluvy o úvere a zmenka bola vyplnená na zmenkovú sumu 716,71 eur, teda ide o sumu presahujúcu viac ako 100% istiny úveru.

Podľa § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia pohľadávky mu zostávajú zachované i po postúpení.

Podľa § 17 Zákona č. 191/1950 Sb. (šekový a zmenkový zákon) žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. zmenku vyplnila v rozpore so zákonným znením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. a takúto vadnú zmenku previedla na tretiu osobu, bez toho, aby previedla aj pohľadávku z úverovej zmluvy. Indosáciou zmenka úplne stratila svoj pôvodný zabezpečovací charakter a akúkoľvek spojitost' s hlavným záväzkovým vzťahom. Toto bolo prítom, podľa názoru súdu, hlavným dôvodom indosácie zmenky. Je tu badať zjavný úmysel zabrániť tomu, aby sa skúmal predchádzajúci vzťah vystaviteľky zmenky (odporkyne) a pôvodného majiteľa zmenky (POHOTOVOSTĚ, s.r.o.). Inak by bolo skôr obvyklé, aby došlo k cesii podľa Občianskeho zákonníka. To by však znamenalo, že by odporkyňi zostali zachované námietky (ktoré mala voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) aj voči nadobúdateľovi. Respektíve pri uplatnení pohľadávky na súde by ju súd mohol preskúmať v tom smere, či spĺňa požiadavky zákona č. 258/2001 Z.z. Vtedy by súd musel nevyhnutne konštatovať, že v danej veci zmluva neobsahovala nielen RPNM, ale chýbalo v nej uvedenie ročnej úrokovej sadzby, priemernej hodnoty RPNM, či údaj o konečnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho bol poskytnutý úver podľa ust. § 4 ods. 3 písm. b/ zákona č. 258/2001 Z.z. (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) bezúročný a bez poplatkov. Spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. tak vzniklo právo len na vrátenie poskytnutej sumy úveru (s prípadným úrokom z omeškania). V danom prípade však aj z obsahu žalobného návrhu vyplýva, že odporkyňa uhradila sumu 337,20 eur (z exekučného spisu prítom vyplýva, že sa tak stalo pred začatím exekučného konania, konkrétne túto sumu spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. poukázala dňa 29.10.2010). Je teda zrejme, že odporkyňa vrátila sumu poskytnutého úveru.

Nakoľko sa však došlo len k indosovaniu zmenky (a nie aj k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy), citovaný § 17 zmenkového a šekového zákona námietky ohľadne pôvodného vzťahu vylúčil.

Súd je toho názoru, že v danom prípade bol zneužitý inštitút indosácie zmenky. Zmenka bola postúpená na spoločnosť, ktorej konateľom bol do 07.01.2013 Daniel Paľko, trvale bytom Bratislava, Dunajská 5. Daniel Paľko, bytom Dunajská 5, Bratislava vystupuje ako spoločník a konateľ v spoločnosti TOP INNOVATIONS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Moyzesova 8, IČO: 47 345 071, pričom druhým spoločníkom a konateľom tejto spoločnosti je doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., konateľ právneho zástupcu navrhovateľa. Je teda zrejmé, že konateľ právneho zástupcu navrhovateľa nie je vo vzťahu k navrhovateľovi len jeho právnym zástupcom, ale s navrhovateľom bol aj personálne prepojený, keď podniká spoločne s bývalým konateľom (i spoločníkom) navrhovateľa. Takisto tým, že právny zástupca navrhovateľa zastupoval a zastupuje spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v súdnych a exekučných konaniach musí mať vedomosť o tom, že zmenky boli vystavené na zabezpečenie pohľadávok z úverových zmlúv, ktorým vymáhanie v exekúcii bolo neúspešné pre zastavenie exekúcie zo strany súdu (č.l. 126-129 spisu 6C/143/2013, ktorý sa týka totožného navrhovateľa).

V kontexte všetkých uvedených skutočností sa súdu javí, že právne inštitúty vyplývajúce zo zmenkového a šekového zákona boli použité na to, aby spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., prostredníctvom inej, jej nie úplne neznámej spoločnosti, získala nespochybniteľný exekučný titul k vymáhaniu svojich pohľadávok, ktoré však môžu byť dôvodné len ohľadne výšky poskytnutých a nevrátených peňažných prostriedkov, ale nedôvodné ohľadne ich (nezanedbateľného) príslušenstva, čo je aj prejednávaný prípad. V danej veci bol odporkyňi poskytnutý úver 300,- eur, ktorý sa zaviazala vrátiť s poplatkom 250,- eur, teda spolu sa zaviazala zaplatiť 550,- eur, avšak keďže ide o úver bezúročný a bez poplatkov, mala vrátiť len 300,- eur. Odporkyňa pritom zaplatila 337,20 eur. Akýkoľvek nárok voči nej je potom nedôvodný.

Pokiaľ odporkyňa v rámci ďalšieho dokazovania navrhovala, aby boli doložené jej platby, ktoré vykonala pred splatnosťou zmenky, súd tento návrh ako nadbytočný zamietol, keďže výška úhrad vyplýva z pripojeného exekučného spisu, pričom úhrady uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie (spolu vo výške 510,- eur) a prostriedky vymožené súdnym exekútorom (200,- eur) uviedol navrhovateľ aj v návrhu na uplatnenie pohľadávky (č.l. 2 p.v. spisu). Ďalšie úhrady spolu vo výške 720,- eur, ktoré predchádzali týmto úhradám vyplývajú z prehľadu práv, povinností a záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere na č.l. 13 pripojeného exekučného spisu výpisu pohybov na účte nachádzajúcich sa na č.l. 14 spisu tohto spisu.

Ak právna norma dovoľuje určité chovanie a iná za predpokladu, že je zneužívané, ho zakazuje, takéto chovanie nie je výkonom práva, ale protiprávnym úkonom. Výkonu práva, ktorý je jeho zneužitím tak súdy nemôžu poskytnúť ochranu, pretože by to bolo v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka a najmä s čl. 36 Listiny (Nález Ústavného súdu ČR IV. ÚS 457/10 zo dňa 18.07.2013).

V podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky ide o rozpor s § 3 Občianskeho zákonníka a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Na záver súd uvádza, že v celej veci skúmal aj skutočnosti a okolnosti, ktoré odporkyňa vôbec nenamietla. Avšak súd tak robil z dôvodu, že podľa jeho názoru, aj v prípade nároku uplatneného podľa zmenkového a šekového zákona, treba rešpektovať vyšší princíp, a to princíp ochrany slabšej strany, ktorou je spotrebiteľ (v tomto prípade odporkyňa). Niet logického dôvodu, prečo by sa spotrebiteľom mala poskytovať ex offo právna ochrana pri spotrebiteľských pohľadávkach, avšak ako náhle sa takejto pohľadávke dostane zhmotnenia v podobe zmenky, túto ochranu by mala vzhľadom na prísnu formálnosť zmenkového a šekového zákona stratiť.

V tejto súvislosti súd poukazuje na závery Najvyššieho súdu ČR, ktorý vo svojom uznesení č.k. 33 Cdo 1201/2012 zo dňa 20.06.2013 uvádza, že zajištění záväzku směnkou nelze posuzovat mimo kontext kauzálního vztahu ke spotřebitelskému úvěru.

K tomu treba zdôrazniť, že ak bolo v konaní zistené, že uplatnené nároky majú svoj pôvod v spotrebiteľskej zmluve, súd bol v zmysle právnej úpravy účinnej do 01.05.2014, teda v čase rozhodovania o veci povinný, aj bez návrhu, prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, zákonné prekážky a zákonné dôvody, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie, a to aj vtedy, keď by inak bolo

potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával (§ 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

V prejednávanej veci to znamená, že ak navrhovateľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu odporkyne (ku ktorému záveru súd dospel - viď predchádzajúca časť odôvodnenia) v zmysle § 17 Zákona č. 191/1950 Sb. námietky, ktoré sa vzťahujú k predošlému majiteľovi zmenky a ktoré by inak musela vzniesť odporkyňa (ako vystaviteľka zmenky), mohol predostrieť súd.

Pokiaľ odporkyňa v písomnom vyjadrení na čl. 52 spisu uviedla, že popiera, že by podpísala spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. nejakú zmenku na sumu 716,71 eur a jej podpis na údajnej zmenke je sfaľovaný, ohľadne tohto svojho tvrdenia nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie. Súd mohol dôkaz na zistenie pravosti podpisu odporkyne na zmenke vykonať aj bez návrhu procesnej strany, avšak neurobil tak jednak z dôvodu, že o pravosti podpisu nemal pochybnosti (nakoľko podpis na zmenke je takmer totožný s podpisom odporkyne na úverovej zmluve, ktorej podpísanie odporkyňa nerozporovala) a jednak aj z dôvodu, že zistil dôvody, pre ktoré by tak, či tak nebolo možné žalované nároky priznať.

Vzhľadom na výsledok sporu bola vo veci úspešná odporkyňa, ktorej by vznikol nárok na náhradu trov konania s poukazom na ust. § 142 ods. 1 OSP. Keďže zo spisu jej vznik trov nevyplýva a žiadne si ani neuplatnila, súd jej právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 201, 204 ods. 1 OSP v spojení s čl. 17 nariadenia).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Okresný súd Dolný Kubín
dňa 13. októbra 2014